

WINTERS WANDELEN IN WALLIS

Toegegeven, skiën is niet echt mijn ding. Tegen een fikse wandeling door de frisse berglucht, met een indrukwekkend winterlandschap als decor, zeg ik echter niet nee. Ik knoopte voor het eerst de sneeuwschoenen aan in het Zwitserse Wallis.

NL Een helrode lijn op het voetpad leidt me van het treinstation van Sierre naar de *funiculaire*. Het kabelspoor hijst me in amper twaalf minuten het Rhônedal uit, naar het meer dan 900 meter hoger gelegen Crans-Montana. Ter hoogte van Darnona (894 m) vallen de eerste sneeuwvlokken. Wanneer ik uitstap in Montana (1466 m) ligt er al een dik sneeuw tapijt.

Ik word er opgewacht door medewerker Julien van de lokale toeristische dienst. Een Belg zowaar, met roots in Luik. In het spoor van zijn vrouw, in de streek actief als kinesiëste, verhuisde hij vijftien jaar geleden naar Zwitserland. En hij heeft het er uitstekend naar zijn zin: 'De levenskwaliteit is hier buitengewoon. Als buitenlander duurt het wel even voor je het vertrouwen van de lokale inwoners hebt gewonnen. De traditionele groet klinkt hier *Comment vont les vaches?*, of *Comment vont les vignes?* Van oudsher leven de gezinnen hier immers van wijnbouw of veeteelt. Het toerisme heeft veel veranderd, maar het respect voor de familietradities is overeind gebleven.'

Behendig stuurt Julien zijn terreinwagen door de straten van het gemoedelijke Montana. We gaan eerst de sneeuwschoenen ophalen in een

wintersportwinkel in Crans. De Rue du Prado rijgt de luxeboetieks, exclusieve juweliers en designshops aan elkaar. Hier klopt het hart van het mondaine skiresort, dat wereldfaam kreeg door sterren als Roger Moore en Sophia Loren. 'Momenteel heeft een Saoedische prins één van de grote hotels volledig afgehuurd', vertrouwt Julien me toe. 'In de jaren '80 en '90 was Crans-Montana wat ingedommeld geraakt, maar sinds de eeuwwisseling heeft het zijn dynamiek teruggevonden.'

▼ De uitzonderlijke ligging is de grote troef van Chetzeron

Ter illustratie neemt Julien me mee naar het gloednieuwe kunstencentrum van de Fondation Pierre Arnaud. Deze Franse zakenman en kunstliefhebber, die overleed in 1996, bracht al zijn vakanties door in deze regio. Na zijn pensioen vestigde hij zich er definitief. Het imposante museum, dat het meer van Louché en het achterliggende gebergte weerspiegelt in zijn voorgevel, programmeert twee tentoonstellingen per jaar. Eén in het winterseizoen en één in de zomer.

▲ Sneeuwschoenen geven je een ongekende bewegingsvrijheid

Bij mijn bezoek is de openingstentoonstelling gewijd aan het pointillisme. Ik loop er tussen topwerken van onder meer Seurat, Giacometti en Pissaro. Ook enkele Belgische kunstenaars zijn in de selectie opgenomen, bijvoorbeeld Théo Van Rysselberghe en Georges Lemmen. Tot 19 april loopt er een tentoonstelling gewijd aan het realisme in al zijn facetten (www.fondationpierrearnaud.ch).

Solodebuut

Na een glaasje van de plaatselijke Humagne-wijn, is het tijd om de bergen in te trekken. De schemering komt opzetten, en Julien weet me te melden dat ik het laatste eind naar het hotel te voet moet afleggen. Dat wordt meteen mijn sneeuwschoen-debuut! Bovendien moet ik het traject alleen aanvatten. Samen nemen we de kabellift naar Cry d'Er (2265 m). 'Het kan niet foutgaan', drukt hij me daar op het hart. 'Je volgt gewoon de skilift naar Chetzeron tot aan het einde.' Julien helpt me nog mijn sneeuwschoenen aan te gespen, en weg is hij. Binnen een kwartiertje wordt de kabelbaan immers stilgelegd.

Ik moet zo'n 150 hoogtemeter dalen, over een afstand van een kleine kilometer. Aanvankelijk volg ik – op advies van Julien – de rand van de skipiste, waar ik nog min of meer vaste grond (of beter: sneeuw) onder de voeten heb. Doordat mijn gewicht dankzij de sneeuwschoenen over een groter oppervlak verdeeld wordt, zink ik amper weg. Dat verandert wanneer ik de laatste honderden meter voor een 'binnenweg' kies en in de poedersneeuw terecht kom. Mits enige acrobatie kom ik toch behouden aan bij hotel Chetzeron.

Zaakvoerder Sami Lamaa blijkt lid te zijn van **Rc Crans-Montana**. Hij bouwde het voormalige skiliftstation met natuurlijke en duurzame materialen uit tot een comfortabel berghotel. De grote troef van Chetzeron is zijn unieke ligging, met een majestueus uitzicht op de Rhônevallei en de mooiste Alpentoppen. De panoramische vensters laten je volop genieten van het landschap. De zonsopgang

die ik er de volgende ochtend beleef, zal in mijn geheugen gegrift blijven. Een hemel met wel duizend tinten roze, oranje, blauw en grijs komt tot leven boven het maagdelijke sneeuwlandschap. Het hotel is ook een geliefde lunchplek voor skiërs. Tijdens het seizoen worden er elke middag zo'n 250 maaltijden geserveerd (www.chetzeron.ch).

Les Violettes

Een vriendelijke hotelmedewerker brengt me met een sneeuwscooter terug naar de kabellift.

Beneden heb ik een afspraak met Nicolas, monitor bij de *École suisse de ski*. Hij zal me vandaag de kneepjes van het sneeuwschoenwandelen bijbrengen. Het gletsjerplateau La Plaine Morte (2927 m) is door de sterke wind gesloten wegens lawinegevaar. Dus wijken we uit naar Les Violettes (2230 m), waar het op deze zaterdagochtend gezellig druk is. Samen met Nicolas laat ik de piste al gauw

▼ Bella Tola paart historische charme aan modern comfort

achter me, om de ongerepte sneeuw op te zoeken. 'Gelukkig heb je je niet al te warm ingeduffeld', lacht Nicolas. 'Dat is de meest gemaakte beginnersfout. Een dikke winterjas of een skipak is helemaal niet handig. Je loopt je dan helemaal in het zweet, en bij een pauze koel je snel af.' Ik had beter ook wat dunner handschoenen meegenomen. Bij de eerste klim staan mijn handen in het zweet, en ook voor de grip op de sticks was een dunner paar welkom geweest. Als Nicolas mij ziet jongleren met mijn wandelstokken, schiet hij te hulp: 'Je plant je sticks beter naast dan vóór je in de sneeuw. Zo blijf je stabiel.''

Het duurt niet lang voor ik de techniek onder de knie heb. 'Het grote voordeel van sneeuwschoenwandelen, is de vrijheid', zegt Nicolas, die ook een fervent skiër is. 'Je gaat en staat waar je wil, ver van de drukke pistes of platgetreden loipes. Zo onderga je ten volle de betovering van het ondergesneeuwde berglandschap.' Dat is hier inderdaad magnifiek. Nu de zon is doorgebroken, hebben we een prachtig zicht over het, nog groene, dal. We lopen door de poedersneeuw, tussen bomen en rotsen. 'Als je het gebied niet kent, blijf je best op de paden of pistes', waarschuwt Nicolas. 'Kuilen of kleine ravijnen raken snel opgevuld met stuifneeuw, en daar wil je niet in belanden...' Na een pittige klim bereiken we de Cabane des Violettes, waar we aanschuiven voor een typische Walliser lunch: vooraf fijne vleeswaren, gevolgd door een *croûte au fromage* (www.cabanedesviolettes.ch).

Ijsgrot

Terug in Sierre heb ik geluk: er staat een bus vertrekkensklaar om mij naar St. Luc te brengen, aan de andere kant van de Rhônevallei. De weg slingert, met de nodige haarspeldbochten, over de oostflanken van het Val d'Anniviers, een van de charmantste zijdalen van de Rhône. De naam zou afgeleid zijn van 'Anni Viatores' of 'jaarreizigers'. Vroeger trokken de bewoners 's zomers immers met

hun vee naar de alpenweiden, en 's winters weer naar het dal.

St. Luc (1655 m) is in Vlaanderen vooral bekend als Intersoc-bestemming. Ik ben echter te gast in Grand Hôtel Bella Tola – genoemd naar de achterliggende bergtop én het oudste hotel van de streek. De familiezaak gaat terug tot 1859 en heeft haar historische karakter uitstekend bewaard. Eigenaars Anne-Françoise en Claude Buchs doen er bovendien alles aan om de gasten een persoonlijke ontvangst te verzekeren. Zo maken ze bij het diner telkens een rondje om te peilen naar ieders plannen en wensen (www.bellatola.ch).

Mijn vooruitzicht is alvast veelbelovend: een sneeuwschoentocht naar de ijsgrot van Zinal. Even dreigen de weersomstandigheden nog roet in het eten te gooien, maar de volgende ochtend is de hemel opgeklaard en de wind gaan liggen. Ik trek erop uit met gids Pascale van *Swiss Alpine Emotion*. In een vorig leven was ze journaliste, maar een tiental jaar geleden besloot ze van de bergen haar kantoor te maken. Ze belooft me een onvergetelijke ervaring – en als ik braaf ben zelfs een sprookje...

Zinal (1678 m) is een levendig buitensportcentrum in een uitloper van het Val d'Anniviers. Hoge toppen omgeven het vrij nauwe dal, waarin het Navizence-riviertje slingert. In de verte doemen enkele van de hoogste Alpentoppen op, zoals de Matterhorn (4478m), de Weisshorn (4506 m) en de Monte Rosa (4634 m). Bij -7 °C vatten we de klim aan, eerst zachtjes, en geleidelijk steiler en steiler. Zodra we het hoofdpad verlaten, komen we in een echt winterwonderland terecht. We passeren een drietal bevroren watervallen, een verlaten kopermijn, enkele imposante alpendennen, en ontwaren zelfs twee gemzen op een rotspartij. 'Waarschijnlijk een moeder met haar jong', meent Pascale. Na twee uur-tjes bereiken we de boomgrens. We blijven de

▼ De magisch-blaauwe wereld van de ijsgrot

▲ Op weg naar de gletsjer van Zinal

ondergesneeuwde Navizence volgen, door de poedersneeuw. Buiten onze ademhaling en het gekraak van de sneeuw is het oorverdovend stil. 'Beter dan een dag voor je computer, he', grijnst Pascale.

Even later krijgen we de gletsjermond in zicht, die zich als een bevroren blauwe tong uitstrekt aan de einder. Het lijkt niet zo ver, maar in dit egaal-witte sneeuwlandschap zijn afstanden bedrieglijk. De gletsjer is zo'n zeven kilometer lang. De ijsgrot ligt waar de Navizence ontspringt en ziet er elk jaar anders uit. Na een flinke klauterpartij wordt onze inspanning beloond, en komen we onder een magisch blauw ijsgewelf terecht. Uit haar rugzak toert Pascale een kampeerbrandertje tevoorschijn, waarmee ze zorgt voor een authentiek Zwitserse kaasfondue, vergezeld van een witte Fendant-wijn. Mijn origineelste picknick ooit!

Verliefde den

Blijkbaar heb ik mij behoorlijk gedragen, want op de terugweg vertelt Pascale me inderdaad

het beloofde sprookje: 'Weet je, op elke ster woont een fee. Overdag mag die naar de aarde komen, maar 's nachts moet ze terug zijn om de ster te laten schitteren. Ook bij een regenbui moet ze terugkeren, want feeën kunnen nu eenmaal niet tegen nattigheid. Op een mooie dag bezoekt zo'n fee het Val d'Anniviers. Urenlang wandelt ze door de prachtige natuur. Vermoeid vraagt ze aan een dennenboom of ze zich tegen zijn bast te rusten mag leggen. Onder de indruk van haar schoonheid, stemt hij toe. "Maar zodra het begint te regenen of te schemeren, moet je mij wakken", benadrukt de fee. Wekenlang herhaalt dit scenario zich elke dag. De boom wordt stapelverliefd op zijn bezoekster. Zo verliefd dat hij nergens anders oog voor heeft. Op een dag merkt hij niet dat er een regenbui aankomt. Wanneer de eerste druppels vallen, schrikt de schone slaapster op. "Waarom heb je me niet wakker gemaakt?" roept ze, en ze vlucht de alpenweiden op, in de hoop haar ster nog te bereiken. Maar het is te laat. De Heerser van de natuur krijgt echter medelijden met haar, en verandert haar in een edelweiss. En sinds die dag blijft de dennenboom groeien en groeien, in de hoop dat hij ooit zijn geliefde terugvindt.' Het kan met het feeëriek landschap te maken hebben, maar ik zou haar bijna gaan geloven...

STEVEN VERMEYLEN

PRAKTISCH

Ik bereikte Wallis via de luchthaven van Zürich (www.swiss.com, dagelijks zes vluchten vanuit Brussel) en reisde verder met de trein (www.sbb.ch). Gedetailleerde info over de bezochte gebieden: www.valais.ch, www.crans-montana.ch & www.sierre-anniviers.ch. Algemene toeristische info over Zwitserland: www.myswitzerland.com & gratis nummer 0800 100 200 30 (ook in het Nederlands). Compenseren? Zie www.crans-montana.rotary1990.ch en www.sierre.rotary1990.ch.